

education

Department:
Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

100

SENIORSERTIFIKAAT-EKSAMEN - 2007

KANDIDAAT SE
EKSAMENNOMMER:

AARDRYKSKUNDE V2

HOËR GRAAD

FEBRUARIE/MAART 2007

502-1/2

PUNTE: 100

TYD: 1½ uur

**AARDRYKSKUNDE HG: Vraestel 2
Vraestel & Kaarte**

502 1 2A

HG

Hierdie vraestel bestaan uit 11 bladsye, 1 topografiese kaart en 1 ortofotokaart.

X05

Kopiereg voorbehou

GAUTENG

Blaai om asseblief

INSTRUKSIES EN INLIGTING

1. Beantwoord AL die vrae.
2. Die vrae in hierdie vraestel is op die 1:50 000 SA topografiese kaart, 3322CA Oudtshoorn en die 1:10 000 SA ortofotokaart 3322CA, wat 'n uittreksel van die gekarteerde gebied is, gebaseer.
3. Skryf jou eksamennommer sowel as sentrumnummer in die spasies wat op die voorblad van die vraestel voorsien is.
4. Beantwoord AL die vrae OP die vraestel.
5. Gebruik die laaste bladsy van die vraestel vir ALLE rofwerk.
6. Sommige vrae kan slegs beantwoord word indien die topografiese kaart en ortografiese kaart saam bestudeer word.
7. Na voltooiing van die vraestel moet hierdie vraestel, sowel as die topografiese kaart en die ortografiese kaart aan die toesighouer terugbesorg word. Dit word die eiendom van die skool.
8. 'n Woordelys van sommige Engelse en Afrikaanse woorde met hul vertalings verskyn op die volgende bladsy.

WOORDELYS

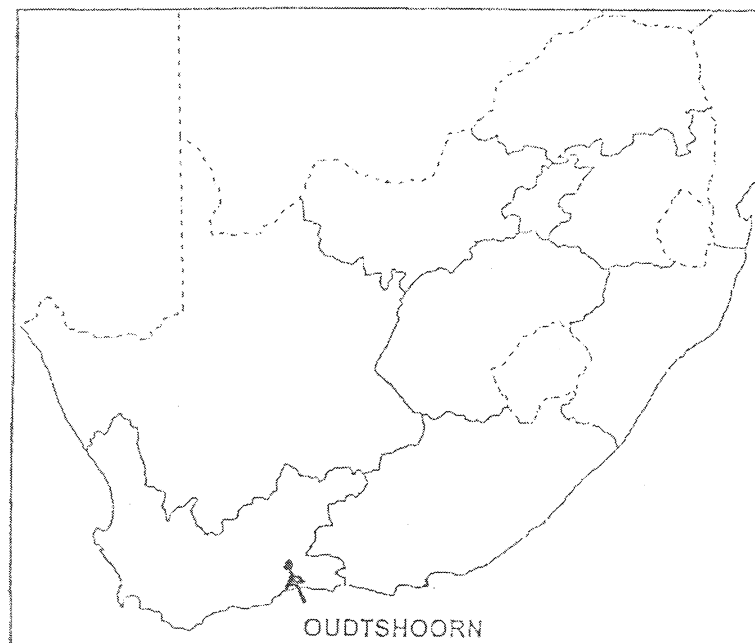
Afrikaans

Begraafplaas
Uitgrawings
Kanaal
Golfbaan
Hospitaal
Voor
Wildspark
Rioolwerke
Skougronde
Vliegveld
Inry-teater
Skietbaan
Renbaan
Steenwerke
Toeriste Kampeerterrein

Engels

Cemetery
Diggings
Canal
Golf Course
Hospital
Furrow
Game Park
Sewage Disposal Works
Showgrounds
Aerodrome
Drive-in theatre
Rifle Range
Race Track
Brickfields
Tourist Camp

LIGGING VAN OUDTSHOORN IN SUID-AFRIKA

AFDELING A**VRAAG 1: MEERVOUDIGEKEUSE-VRAE**

Verwys na die 1:50 000 topografiese kaart 3322CA en die 3322CA ortofotokaart van Oudtshoorn (aangeheg) om die volgende vrae te beantwoord:

Verskeie moontlike opsies word as antwoorde vir die volgende vrae verskaf. Skryf slegs die letter (A – D) langs die vraagnommer (1.1 – 1.10) in die blokkie wat aan die regterkant van die bladsy voorsien is, neer.

- 1.1 Die skaal van die topografiese kaart is ... keer kleiner as die skaal van die ortofotokaart.

A 20
B 5
C 10
D 50

- 1.2 Die kontoerinterval van die ortofotokaart is ... meter.

A 10
B 20
C 5
D 50

- 1.3 Die kaartverwysingsnommer by die indeksblaaie, oos van Oudtshoorn op die topografiese kaart 3322CA is ...

A 3322AC.
B 3321DB.
C 3322CC.
D 3322CB.

- 1.4 Die kenmerk by ruitverwysing 33°42'30"S en 22°11'35"E op die topografiese kaart, is 'n ...

A punthoogte.
B trigonometriese stasie.
C hoogtemerk.
D dam.

- 1.5 Die fisiese kenmerk A (ruit I 6/7) op die topografiese kaart, is 'n ...

A hoefystermeer.
B riviereiland.
C waterval.
D stroomversnelling.

- 1.6 Die primêre ekonomiese aktiwiteit wat by B op die ortofotokaart plaasvind, is ...
- A bosbou.
B mynbou.
C saaiboerdery.
D vissery.
- 1.7 Die grondgebruik wat by C op die ortofotokaart aangetref word, is 'n ...
- A winkel.
B gholfbaan.
C poskantoor.
D hospitaal.
- 1.8 Die sekondêre ekonomiese aktiwiteit wat by D op die ortofotokaart plaasvind, is ...
- A boerdery.
B nywerhede.
C rioolwerke.
D opvoedkunde.
- 1.9 Die paaie op die topografiese kaart wat De Rust in die ooste en Calitzdorp in die weste met mekaar verbind, is die ...
- A R62 en N2.
B hoofpad en ander paaie.
C N2 en N12.
D N12 en R62.
- 1.10 Watroordrag vanaf die riviere na landbougrond, op die topografiese kaart, geskied hoofsaaklik deur middel van ...
- A vore en windpompe.
B kanale en vore.
C kanale en windpompe.
D pyplyne en vore.

TOTAAL AFDELING A: (10 x 2)**20**

AFDELING B**VRAAG 2: KAARTWERKTEGNIEKE EN BEREKENINGE**

2.1 Verduidelik die betekenis van die woord *magnetiese deklinasie*.

(2)

2.2 Gee die geskatte hoogte van die steenwerke by E op die topografiese kaart.

(1 x 2)

(2)

2.3 Bereken die oppervlakte in vierkante kilometer (km^2) van die gebied wat deur die ortofotokaart op die topografiese kaart beslaan word.

(4)

2.4 Bereken die gemiddelde gradiënt tussen punthoogte 317 (F in ruit G15) en trigonometriese stasie 286 (G in ruit E14) op die topografiese kaart. Toon AL die berekeninge.

(6)

- 2.5 Wat het kontoere, trigonometriese stasies, punthoogtes en hoogtemerke almal in gemeen?
- _____ (1 x 2) (2)
- 2.6 Verwys na Grootkop (G in ruit E14) en die steenwerke (E in ruit E13).
Is hierdie twee plekke sigbaar vir mekaar? Gee 'n rede vir jou antwoord.
- Antwoord: _____ (1 x 2) (2)
- Rede: _____
- _____ (1 x 2) (2)

TOTAAL AFDELING B: 20

AFDELING C

VRAAG 3: RELIËF EN DREINERING

- 3.1 Gee 'n rede waarom die N12 so baie kronkels maak na die suidooste van Oudtshoorn op die topografiese kaart.
- _____ (1 x 2) (2)
- _____
- 3.2 Reënval oor die gekarteerde gebied is seisoenaal en onbetroubaar. Gee TWEE bewysstukke, vanaf die kaart, van maniere hoe die boere die probleem van watertekort gedurende periodes van lae reënval oplos.
- _____ (2 x 2) (4)
- _____

- 3.3 In watter algemene rigting vloei die Olifantsrivier (H)?
Gee TWEE redes vir jou antwoord.

Antwoord: _____ (1 x 2) (2)

Rede: _____

_____ (2 x 2) (4)

- 3.4 Verwys na die stroompatroon I op die topografiese kaart (aangeheg).

- 3.4.1 Identifiseer die stroompatroon.

_____ (1 x 2) (2)

- 3.4.2 Benoem die tipe gesteente wat vir hierdie stroompatroon in VRAAG 3.4.1 verantwoordelik is.

_____ (1 x 2) (2)

- 3.5 Die uitbreiding van die dorp Oudtshoorn na die noordooste word beperk. Verskaf TWEE fisiese faktore, vanaf die kaart, wat die uitbreiding van die dorp na hierdie rigting beperk.

_____ (2 x 2) (4)
[20]

VRAAG 4: NEDERSETTINGS EN EKONOMIESE AKTIWITEITE

- 4.1 Die dorp Oudtshoorn is ryk aan kulturele erfenis. Gee TWEE bewysstukke, vanaf die kaart, om hierdie stelling te staaf.

_____ (2 x 2) (4)

- 4.2 Noem die dienste wat in die landelik-stedelike oorgangsone van Oudtshoorn by die volgende plekke op die ortofotokaart (aangeheg), voorkom:

4.2.1 J _____ (1 x 2) (2)

4.2.2 K _____ (1 x 2) (2)

Gee TWEE redes waarom dienste soos J en K in die landelik-stedelike oorgangsone voorkom.

_____ (2 x 2) (4)

- 4.3 Verwys na straatpatroon L (ruit G13) op die topografiese kaart (aangeheg).

- 4.3.1 Identifiseer die straatpatroon.

_____ (1 x 2) (2)

- 4.3.2 Noem EEN nadeel van hierdie straatpatroon.

_____ (1 x 2) (2)

- 4.4 Die gebied Bongoletu (T) op die ortofotokaart toon kenmerke van 'n lae-inkomstewoonbuurt. Gee EEN bewysstuk, vanaf die ortofotokaart, om hierdie stelling te staaf.

(1 x 2) (2)

- 4.5 Noem die fisiese faktor wat die dorp Oudtshoorn in 'n ooste- en westekant deel.

(1 x 2) (2)

- 4.6 Identifiseer die landelike nedersettingspatroon by elk van die volgende plekke op die topografiese kaart:

4.6.1 M (ruit C14) _____ (1 x 2) (2)

4.6.2 N (ruit E5) _____ (1 x 2) (2)

- 4.7 Kommersiële boerdery kom al langs die belangrikste standhoudende riviere voor. Behalwe vir watervoorsiening, verduidelik enige ander **DRIE** faktore wat hierdie tipe boerdery begunstig.

(3 x 2) (6)

- 4.8 Oudtshoorn is 'n belangrike toeristebestemming. Deur van die kaart gebruik te maak, noem TWEE ontspanningsgeleenthede wat die dorp aan die toeris bied.

(2 x 2) (4)

4.9 Die ekonomiese aktiwiteit wat by O (F/E15) op die topografiese kaart voorkom, lei tot omgewingsvernietiging.

4.9.1 Identifiseer die aktiwiteit verantwoordelik vir hierdie omgewingsprobleem.

_____ (1 x 2) (2)

4.9.2 Veronderstel jy is 'n omgewingsbestuurder in Oudtshoorn, maak TWEE aanbevelings vir die stadsowerhede om die geaffekteerde gebied te herwin.

_____ (2 x 2) (4)
[40]

TOTAAL AFDELING C: 60
GROOTTOTAAL: 100